

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Изх. № 48-00-450/11.10.2019 г.

ДО

Г-ЖА ЦВЕТЕЛИНА КЪНЕВА
ДИРЕКТОР НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН

Г-Н ПЕТЬР ДИМИТРОВ
ДИРЕКТОР НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
ДУНАВСКИ РАЙОН

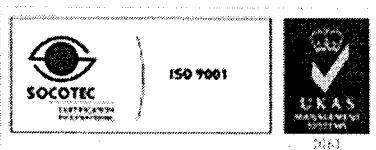
Г-ЖА ДЕСИСЛАВА КОНСУЛОВА
ДИРЕКТОР НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН

Г-Н РАДОСЛАВ ГЕОРГИЕВ
ДИРЕКТОР НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН

Относно: Предприемане на действия за намаляване на риска за замърсяване на водите при изграждане на трупни ями в огнища с установена Африканска чума по свинете

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ДИРЕКТОРИ,

Във връзка с предприемането на мерки за намаляване на риска за замърсяване на водите от изградени трупни ями в огнища с установена Африканска чума по свинете, както и във връзка с предприемане на подготвителни действия, които ще доведат до минимизиране на риска от замърсяване на водите, в случай на възникване на

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза” 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

необходимост от загробване на умъртвени животни е необходимо да предприемете следните действия:

I. За изградените трупни ями:

1. Да предпишете на кметовете на общини извършването на проучване и мониторинг на изградени трупни ями, при прилагане (заедно и поотделно) на следните критерии:

1.1. Загробени са повече от 100 животни;

1.2. Не са изпълнени изисквания на чл.5, ал.4, т.2 и 3 от Наредба № 22 за условията и реда за обезвреждане на странични животински продукти и на продукти, получени от тях, и на специфичнорискови материали извън обектите, регистрирани в РВМС (Наредба № 22), (хидроизолиране на дъното и стените на ямата и покриване на повърхността на ямата с бетон/надеждно хидроизолиращо покритие) и в одобрения и в съседни имоти са изградени една или повече ями, в които са загробени общо повече от 20 животни и/или животни с повече от 1 тон живо тегло.

1.3. Имотът, в който е изградена ямата не е съгласуван по реда на Наредба № 22, независимо от броя на загробените животни.

2. За изпълнение на направените предписания, в района на изградени трупни ями за животни от свинекомплекси и при загробени повече от 200 животни, да се спазят следните изисквания:

2.1. Басейновата дирекция да изиска от кмета на общината, на територията на която е изградена трупната яма, предоставянето на скица на имота с означено разположението на ямата в имота и информация за координатите на характерни точки на площта на ямата;

2.2. В срок до 5 работни дни от получаване на искането кмета на общината да предостави на басейновата дирекция скицата на имота, върху която са отразени границите на изградената яма и координатен регистър на характерните точки на ямата;

2.3. В срок до 5 работни дни от получаване на скицата, басейновата дирекция нанася в ГИС разположението на ямата, изготвя карта (в подходящ мащаб), върху която са нанесени: разположението на ямата, най-близо разположените водовземни съоръжения (с данни за разрешената максимално допустима дълбочина на водното ниво) и определя посоката на потока на подземните води в първото от повърхността водно тяло в района. На база на съставената карта басейновата дирекция определя местоположението на 3-4 проучвателни ядкови сондажа, които:

- да са разположени на разстояние 5-10 м. от края на ямата;

- един от които да е разположен над ямата обратно на посоката на потока на подземните води, който впоследствие да се оборудва като мониторингов пункт за проследяване на неповлияната част от водното тяло;

- останалите да са разположени под, по посоката на потока на подземните води, така че чрез тях да се характеризира геологичния строеж по протежението на ямата, един или два от които впоследствие да се оборудват като мониторингови пунктове за проследяване на евентуално замърсяване на подземните води;

2.4. Басейновата дирекция предписва на кмета на община, извършване на хидрогеоложко проучване, изграждане на мониторингови пунктове и изпълнение на собствен мониторинг, при следните изисквания:

2.4.1. Дълбочината на проучвателните сондажи да бъде определена така, че да бъде разкрит първия водоносен пласт (пясък, чакъл, варовик, напукана част на скалите) под дъното на изградената яма, да се навлезе 5 м. в отдолу лежащия водонепропускливи пласт (2 м при здрави скали) и така, че дъното на сондажа да е на не по-малко от 10 м. под установеното водно ниво в първото от повърхността водно тяло, но не повече от дълбочината на долнището на първото от повърхността водно тяло;

2.4.2. Детайлно описание на извадената ядка и установяване на литоложкия строеж на покриващите водното тяло пластове в района на всяка яма;

2.4.3. Извършване на наблюдения при сондирането за появя на водното ниво и установяване на водното ниво (при спиране на промиването) и статичното водното ниво на водното тяло;

2.4.4. Геодезично заснемане на координатите, вкл. географските координати и надморската височина на терена при устието на всеки сондаж.

2.4.5. Изчисляване на надморската височина на установеното водно ниво. Събиране на допълнителна информация за измерени водни нива в района и окончателно определяне на посоката на потока на подземните води.

2.4.6. Изграждане на 2-3 пункта за мониторинг в местата на прокараните проучвателни сондажи, като филтровата част обхващаща интервала от 2 м. над дъното на трупната яма до 5-7 м. под установеното водно ниво, а когато при сондирането е налице загуба на промивна течност до 10 м. под измереното (в района) ниво на подземните води във водното тяло както следва:

- един пункт обратно на посоката на потока на подземните води в района на площадката, с който да се наблюдава неповлияното състояние на водното тяло;

- един-два пункта по посоката на потока на подземните води в района на площадката, с който да се наблюдава влиянието на трупната яма;

Ако се установи, че изграден мониторингов пункт не е разкрил водното тяло и няма водно ниво, да предпише изграждането на нов пункт с характеристики, гарантиращи възможност за изпълнение на мониторинг на подземните води.

Ако трупни ями са изградени в близост (100-200 м.) една до друга, в рамките на един имот или в съседни имоти е допустимо да се изгради обща мрежа за мониторинг, както следва:

- един пункт обратно на посоката на потока на подземните води в района на площадките, с който да се наблюдава неповлияното състояние на водното тяло;

- няколко пункта по посоката на потока на подземните води в района на площадките, с които да се наблюдава влиянието на всички трупни ями.

2.4.7. Промиване и прочистване на пунктовете, измерване на дълбочината на водните нива и провеждане на краткотрайни водочерпения за приблизително определяне на хидрогеоложките параметри в района на площадката.

2.4.8. Изпълнение на собствен мониторинг на водите в изградените пунктове на всеки 3 месеца за следващата календарна година, включително:

- измерване на дълбочината на водното ниво;

- вземане и изпитване на водни преби по следните показатели: pH, перманганатна окисляемост (за индикация наличието на обща концентрация на органични вещества, вкл. и токсични биогенни амини – хистамин, тирамин, путересцин, кадаверин и спермидин), NH₄, NO₂, Fe, SO₄ и феноли. Допълнителни показатели, в зависимост от използваните дезинфектанти (от използвани до сега дезинфектанти - хлориди, ПАВ).

2.4.9. Честотата на мониторинг през следващи години да се определи в зависимост от резултатите от мониторинга и да се съгласува допълнително с басейновата дирекция.

2.4.10 Пробовземането и анализът на водните преби да се извършва от акредитирана лаборатория.

2.5. Кметът на община да възложи изпълнението на дейностите по т.2.4, като представи на директора на басейнова дирекция:

- график за изпълнение на дейностите;
- резултатите от изпълнените дейности;

2.6. Кметът на община да осигури достъп на представители на басейновата дирекция до определени мониторингови пунктове за осъществяване на контрол по изпълнението на дейностите и за изпълнение на контролни анализи.

3. За изпълнение на направените предписания, в района на изградени трупни ями за при загробени по-малко от 200 животни, да се спазят следните изисквания:

3.1. Басейновата дирекция да изиска от кмета на общината, на територията на която е изградена трупната яма, предоставянето на скица на имота с означено разположението на ямата в имота и информация за координатите на характерни точки на площта на ямата;

3.2. В срок до 5 работни дни от получаване на искането кмета на общината да предостави на басейновата дирекция скицата на имота, върху която са отразени границите на изградената яма и координатен регистър на характерните точки на ямата;

3.3. В срок до 5 работни дни от получаване на скицата, басейновата дирекция нанася в ГИС разположението на ямата, изготвя карта (в подходящ мащаб), върху която са нанесени разположението на ямата, релефа в района, най-близо разположените водовземни съоръжения (с данни за разрешената максимално допустима дълбочина на водното ниво) и определя посоката на потока на подземните води в първото от повърхността водно тяло в района. На база на съставената карта басейновата дирекция определя местоположението на 1-2 проучвателни ядкови сондажа, които:

- да са разположени на разстояние 5-10 м. от края на ямата;
- един - разположен, по посоката на потока на подземните води, който впоследствие да се оборудва като мониторингов пункт за проследяване на евентуално замърсяване на подземните води;
- при необходимост, ако не са налице данни за неповлияната част от водното тяло в района - един сондаж, разположен обратно на посоката на потока на подземните води, който впоследствие да се оборудва като мониторингов пункт за проследяване на незамърсената част от водното тяло;

3.4. Басейновата дирекция предписва на кмета на община, извършване на хидрогеоложко проучване, изграждане на мониторингови пунктове и изпълнение на собствен мониторинг, при следните изисквания:

3.4.1. Дълбочината на проучвателните сондажи да бъде определена така, че да бъде разкрит първия водоносен пласт (пясък, чакъл, варовик, напукана част на скалите) под дъното на изградената яма, да се навлезе 5 м. в отдолу лежащия водонепропускливи пласт (2 м при здрави скали) и така, че дъното на сондажа да е на не по-малко от 10 м. под установеното водно ниво в първото от повърхността водно тяло, но не повече от дълбочината на долнището на първото от повърхността водно тяло.

3.4.2. Детайлно описание на извадената ядка и установяване на литоложкия строеж на покриващите водното тяло пластове в района на всяка яма;

3.4.3. Извършване на наблюдения при сондирането за появя на водното ниво и установяване на водното ниво (при спиране на промиването) и статичното водното ниво на водното тяло;

3.4.4. Геодезично заснемане на координатите, вкл. географските координати и надморската височина на терена при устието на всеки сондаж.

3.4.5. Изчисляване на надморската височина на установеното водно ниво. Събиране на допълнителна информация за измерени водни нива в района и окончателно определяне на посоката на потока на подземните води.

3.4.6. Изграждане на 1-2 пункта за мониторинг в местата на прокараните проучвателни сондажи, като филтровата част обхващаща интервала от 2 м. над дъното на трупната яма до 5 м. под установеното водно ниво, а когато при сондирането е налице загуба на промивна течност до 5 м. под измереното (в района) ниво на подземните води във водното тяло както следва:

- един пункт по посоката на потока на подземните води в района на площадката, с който да се наблюдава влиянието на трупната яма;

- при необходимост един пункт обратно на посоката на потока на подземните води в района на площадката, с който да се наблюдава неповлиянето състояние на водното тяло;

3.4.7. Промиване и прочистване на пунктовете, измерване на дълбочината на водните нива и провеждане на краткотрайни водочерпения за приблизително определяне на хидрогеоложките параметри в района на площадката.

3.4.8. Изпълнение на собствен мониторинг на водите в изградените пунктове на всеки 3 месеца за следващата календарна година, включително:

- измерване на дълбочината на водното ниво;
- вземане и изпитване на водни пробы по следните показатели: pH, перманганатна окисляемост (за индикация наличието на обща концентрация на органични вещества, вкл. и токсични биогенни амиини – хистамин, тирамин, путересцин, кадаверин и спермидин), NH4, NO2, Fe, SO4 и феноли. Допълнителни показатели, в зависимост от използваните дезинфектанти (от използвани до сега дезинфектанти - хлориди, ПАВ).

3.4.9. Честотата на мониторинг през следващи години да се определи в зависимост от резултатите от мониторинга по т.3.4.8. и да се съгласува допълнително с басейновата дирекция.

3.4.10 Пробовземането и анализът на водните преби да се извършва от акредитирана лаборатория.

3.5. Кметът на община да възложи изпълнението на дейностите по т.3.4, като представи на директора на басейнова дирекция:

- график за изпълнение на дейностите;
- резултатите от изпълнените дейности;

3.6. Кметът на община да осигури достъп на представители на басейновата дирекция до определени мониторингови пунктове за осъществяване на контрол по изпълнението на дейностите и за изпълнение на контролни анализи.

4. Басейновата дирекция:

4.1. Да извърши контрол за описанието на извадената ядка, която да бъде маркирана (да са надписани интервалите) от изпълнителите на ХГП и подгответа за трайно съхранение при възложителите на ХГП и да изпраща снимки на извадената ядка в Министерството на околната среда и водите;

4.2. Да извърши контрол за дълбочината на водното ниво в изградените мониторингови пунктове;

4.3. Да извърши контрол за своевременно предоставяне на данни и информация в басейновата дирекция съгласно представения график за изпълнение на дейностите.

4.4. Да организира и изпълнява контролни анализи и при наличие на установени превищения – оперативен мониторинг за качеството на подземните води, по посочените показатели в пунктите, разположени по посоката на потока на подземните води, а при установена връзка с повърхностни води - и в участъка от повърхностното водно тяло, в който се очаква дрениране на замърсени подземни води.

4.5. Да изиска от БАБХ извършването на анализ на наличие на токсични биогенни амини, когато се установи повишена стойност по показатели pH и перманганатна окисляемост

II. При искане за одобряване на нови имоти за изграждане на трупни ями

Във връзка с предприемане на подготвителни и превантивни действия, които да доведат до минимизиране на риска от замърсяване на водите, в случай на възникване на необходимост от загробване на умъртвени животни, в становището на басейновата дирекция освен изискванията, изпратени Ви с писма изх.№ 48-00-450 от 26.08.2019 г. е изх.№ 48-00-450 от 17.09.2019 г., да бъдат включени и допълнителни изисквания, включително свързаните с изпълнение на забраните за отвеждане на замърсители в подземните води, както следва:

1. Да се определят като неподходящи терените, разположени в заливната и незаливните тераси на реките (в границите на определения кватернерен (алувиален) водоносен хоризонт);

2. При липса на информация за извършване на преценката по критериите, регламентирани с Наредба № 22 (райони с открит карст) и риска водите да бъдат замърсени (геологки строеж, наличие на водонепропускливи пластове и местоположението им, дълбочина на водното ниво) да се изиска от кмета на община

извършване на предварително хидрогеоложко проучване в зависимост от конкретните хидрогеологични условия в района на предлаганите имоти, с поне 1 ядков проучвателен сондаж, с който да се установи геологичния строеж на покриващите водното тяло пластове, пластовете (водоносни и водонепропускливи) изграждащи стените и дъното на предвидената яма и пластовете под дъното на ямата, както и водното ниво в района, като съгласувателната процедура за одобряване на имота продължи след предоставяне на резултатите от извършеното проучване.

3. Да се дадат указания на кмета на община относно изискванията на Наредба № 22 за осигуряването на надеждна хидроизолация, като изрично се посочи че е необходимо да се осигури хидроизолация:

- на дъното и на стените на ямата, с цел предотвратяване на замърсяване на подземните води в района и
- на повърхността на ямата, с цел предотвратяване на постъпването в нея на дъждовни води и увеличаване на риска за разпространение на замърсяващите вещества;

4. Когато в района на предложените имоти са налице водовземни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване (включително самостоятелно питейно-битово водоснабдяване), за които няма определени санитарно-охранителни зони (СОЗ) оценката за изпълнение на изискванията на Наредба № 22 за спазване на забраните и ограниченията в СОЗ, да се съобразят с мярката в ПУРБ за определяне на забани и ограничения в буферните зони, а когато тази мярка не е включена в ПУРБ да се съобразяват рисковете за замърсяване на питейните води и като неподходящ да се определя всеки имот, който:

- е разположен по-високо от водовземното съоръжение от една и съща страна на вододела (при пукнатинни и карстови водоносни хоризонти);
- нагоре по течението на реката на разстояние 1000 м. (при водовземане от алувиални водоносни хоризонти)
- обратно на посоката на подземните води, на разстояние 1000 м. (при водовземане от друг тип водоносни хоризонти, в които са формирани първите от повърхността водни тела).

5. Да се поставят условия за изпълнение на проучване в процеса на изграждане на трупните ями, при възникване на необходимост за загробване на умъртвени животни, които да минимизират необходимостта от извършването на допълнителни проучвания във връзка с установяване на мониторинг на водите, след извършване на загробването, както следва:

5.1. Преди загробването на животните да се документира геологичния строеж, като се направят ясни снимки на дъното и стените на ямата;

5.2. Да се документира осигурената хидроизолация, като се заснемат положените изолационни материали и се представи информация за техническите характеристики на изолационните материали, най-малко: маса на единица площ, дебелина, дължина, ширина, водонепропускливост, якост на опън при скъсване, устойчивост на динамично пробиване, устойчивост на статично пробиване)

5.3. Да се документира действителното разположение на трупната яма и да се нанесе на скицата на имота, като се представи координатен регистър на характерни точки от площта;

5.4. Да се предоставят на директора на басейнова дирекция документите по т.5.1.-5.3, както и заверени копия на одобрения протокол по чл.4, ал.3 от Наредба № 22 и на протокола за извършеното загробване.

III. При издаване на становища за допустимост по реда на чл.155, ал.1, т.23 от Закона за водите за инвестиционни предложения за изграждане/разширяване на нови животновъдни обекти да се изиска от заявителя:

1. Информация за наличието на предварително определен имот за загробване на животни в землището на населеното място, в което е разположен животновъдния обект по реда и при условията на Наредба № 22;

2. Когато такъв имот не е определен да се изиска съответната община и инвеститора, предприемането на действията установени в наредба № 22 за одобряване на такъв имот

3. Да не се съгласува инвестиционното предложение преди приключване на процедурата, включително по екологична оценка за промяна на устройствения план на населеното място и определяне на имот, в който при възникване на необходимост ще бъдат загробвани животни и от заявения животновъден обект;

НЕНО ДИМОВ

Министър на околната среда и водите